

PFU-SAK NR. 307/14

KLAGER: Frode Nystuen
ADRESSE: Avenue Henri Bourgys 69, 1410 Waterloo, Belgium
fronys@getmail.no
TELEFON:
PUBLIKASJON: Gudbrandsdølen Dagningen
PUBLISERINGSDATO: 22.09 og 09.10.2014
STOFFOMRÅDE: Ulykke
GENRE: Nyhetsartikkel, egenannonse
SØKERSTIKKORD: Bildebruk, belastning for pårørende
REGISTRERT: 10.10.2014
BEHANDLET I SEKR.: 14.10.2014
BEHANDLES I PFU: 25.11.2014
FERDIGBEHANDLET: 25.11.2014
BEHANDLINGSTID: 45 dager
KLAGEGRUPPE: Privatperson
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Samtykke foreligger fra direkte berørt part

SAMMENDRAG:

Gudbrandsdølen Dagningen (GD) hadde **mandag 22. september 2014** en nettartikkel med tittelen «**Mann i 40-årene omkom**». Undertittel: «**En mann i 40-årene bosatt i Sør-Fron er funnet omkommet etter eksplosjonen i fjøset på Sygard Forr i Sør-Fron.**»

Videre:

«**Ett av fjøsene på garden, som ligger på Fryasletta i Sør-Fron, har rast helt sammen. Ifølge politiet har det skjedd en eksplosjon. Årsaken er foreløpig ukjent, men gjødselgass er en av flere forhold som skal undersøkes nærmere.**»

Det framgår videre av artikkelen at den omkomne var ansatt på gården. Han var ikke navngitt i artikkelen.

Ulykken hadde bred dekning i papirutgaven påfølgende dag. Det var også hovedoppslaget på førstesiden. Både i nettutgaven og i papiravisen vare det bilde av ambulansen foran den sammenraste driftsbygningen.

Torsdag 9. oktober brakte avisen en egenannonse i papirutgaven for «**Månedens beste tips**». Her gjengis forsiden fra 23. september, med undertekst «**Beste tips i september: «Eksplosjon på Forr, Frya**»

KLAGEN:

Klageren er en vanlig leser, med samtykke fra enken etter den omkomne gårdsansatte. Klageren viser til Vært Varsom-plakatens punkt 4.6, om hensyn til ofre og pårørende, og punkt 4.7 om identifisering. I klagebrevet heter det: «Bildet hvor det blir zoomet inn i likbilen viser en klar mangel på respekt for de pårørende på det tidspunktet»

Videre viser klager til at det samme bildet ble brukt i sammenheng med "månedens beste tips" i papirutgaven. Dette kan ikke være annet enn en unødvendig påminnelse til enken med 2 mindreårige jenter om sitt tap. I vårt lille lokalsamfunn skal en kunne bli skånet for denne type journalistikk.»

Klager viser også til barnepunktet i plakaten og til punktet om at de samme aktsomhetskrav gjelder for bilder som for tekst.

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Det er ikke registrert forsøk på minnelig løsning.

TILSVARSRUNDEN:

Gudbrandsdølen Dagingen (GD) skriver i sitt tilsvaer:

«På den ene siden vil GD alltid beklage innhold som kan støte eller være belastende for pårørende ved tragiske hendelser som dette. Vi vil alltid være opptatt av å holde oss innenfor pressens etiske regelverk. Men selv når vi er godt innenfor dette regelverk, vil mange føle en ekstra belastning ved all omtale. Særlig omtale i lokale medier. Dette er vi også opptatt av å være bevisste på i all vår nyhetsreportasje. Også i det påklagete tilfelle vil vi beklage overfor dem som føler seg støtt, og overfor pårørende som føler en ekstra belastning.

Når det er sagt, mener vi den påklagete bildebruken er godt innenfor både pressens etiske regelverk og våre egne etiske regler. Klageren mener at det i det aktuelle bildet er «zoomet inn i likbilen». Alle vil se at dette er et oversiktsbilde fra en dramatisk situasjon – med biler og mennesker fra de berørte etater, og med det sammenraste grisekjøset i bakgrunnen. Et bilde som forteller hele historien om dramaet på gården. I verste fall er det mulig å skimte deler av en tildekket bære bak person(er) som er avbildet på avstand.

Som alle andre nyhetsmedier oppfordrer også GD leserne til å bidra med tips og ideer til avisa. Slike tips honoreres månedlig. Tipset om denne ulykken gjorde oss i stand til å kunne rykke ut raskt og fortelle leserne hva som hadde skjedd. Det var selvfølgelig svært viktig i en situasjon hvor utrykningskjøretøyer i alle kategorier preget E6 i hele den sørlige delen av Gudbrandsdalen. Det var en ulykke som berørte og skaket opp mange.

Vedkommende som var rask med å melde fra til GD ga oss månedens viktigste tips/informasjon. Noe som også omtales hver måned. Det var naturlig å illustrere dette med den aktuelle nyhetsreportasjen. Jeg ser imidlertid at det innarbeidete logo-begrepet «Månedens BESTE tips» kan gi andre assosiasjoner enn det er ment som. Brudd på pressens

etiske regelverk kan det likevel ikke være. Dette handler om et sjablong-begrep som er kjent og brukt i en samlet norsk presse.»

Klageren videreformidler i sitt tilsvaer kommentarer fra avdødes enke:

"Hvordan kan GD ta denne siden i bruk igjen i markedsføringsøyemed? De kunne jo brukt en av de andre forsiden, for tipset omhandlet jo ikke min manns død men som Skullerud nettopp sier.....en stor ulykke med masse utrykningskjøretøyer og redningsfolk. GD hadde jo andre forsider som kunne blitt brukt.

Det omtalte bilde hadde jo forresten også gitt den samme effekt om man hadde ventet til bildøren hadde blitt lukket av respekt for min mann, min familie og venner, men ikke minst for mine barn. Når min eldste datter på 10 år reagerer og spør: "Hvorfor bruker de bilde av pappa som reklame? burde vokse folk kunne se at dette er feil. Av respekt for min avdøde mann synes jeg GDs redaksjon må innrømme å ha gjort en feil.»

Gudbrandsdølen Dagingens ansvarlige redaktør anfører at i et tilfelle som dette vil det alltid være to måter å se saken på: Den faktiske og den følelsesmessige.« Jeg har svært stor respekt for den følelsesmessige siden, og som skrevet i første tilsvaer: Vi vil alltid beklage når noen føler seg støtt av noe vi publiserer. På den faktiske siden, må det likevel påpekes at det vil være ulike oppfatninger av hva som er synlig/ikke synlig i det aktuelle bildet. Bildet er tatt på lang avstand, det inneholder mange personer og biler og det er forholdsvis umulig å skjelne detaljer i bakgrunnen. På den faktiske siden må det også sies at det vil være bortimot en umulig oppgave å være pressefotograf i inn- og utland dersom et bilde som dette skulle bryte med Vær Varsom-plakaten. Jeg har tidligere forklart hvorfor faksimile av den aktuelle forsiden senere ble brukt som illustrasjon til «månedens tips».

